

การศึกษาเพื่อพัฒนาป่าชุมชน
กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านปากคลอง
หมู่ที่ 7 ตำบลนาทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

THE STUDY FOR DEVELOPING COMMUNITY FOREST
A CASE STUDY OF PAKLONG COMMUNITY FOREST
AT MU 7, NATHUNG SUBDISTRICT IN MUANG DISTRICT,
CHUMPORN PROVINCE

โดย

นายहरषा เรืองชัย
HANSA RUANGCHAI

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ 12

ฝ่ายป่าชุมชน

สำนักงานป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี

พ.ศ. 2544

การศึกษาเพื่อพัฒนาป่าชุมชน
กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านปากคลอง หมู่ที่ ๗ ตำบลนาทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

นายहरรรษา เรืองชัย

บทคัดย่อ

ป่าชุมชนบ้านปากคลอง หมู่ที่ ๗ ตำบลนาทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ได้รับการคัดเลือกจากศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ 12 สำนักงานป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี ดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาป่าชุมชน โดยมุ่งเน้นการศึกษาใน 4 เรื่อง คือ สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน ระเบียบกฎเกณฑ์ในการจัดการป่าชุมชนและการใช้ประโยชน์ป่าชุมชน การจัดตั้งองค์กร และบทบาทผู้นำชุมชน จากผลการศึกษาพบว่าราษฎรส่วนใหญ่ในชุมชนบ้านปากคลองประกอบอาชีพประมง รองลงมาคือการเกษตร พืชผลที่สำคัญ คือ มะพร้าว มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 23,037 บาทต่อปี สภาพป่าชุมชนเป็นป่าดิบชื้น ป่ากำลังอยู่ในระยะฟื้นตัว ชุมชนไม่ได้ตัดไม้มาใช้ประโยชน์ แต่มุ่งดูแลรักษาไว้ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพักผ่อนหย่อนใจ โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นตัวหลักในการดูแลและบริหารจัดการ ชุมชนยังไม่ได้กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการใช้ประโยชน์หรือการบริหารจัดการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการดูแลรักษาและบริหารจัดการป่าชุมชน การใช้ประโยชน์ป่าชุมชนที่เด่นชัดที่สุดคือการใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

คำหลัก : ป่าชุมชน, องค์กร, การบริหารจัดการ, การพักผ่อนหย่อนใจ